

PRIM MINISTRU

Biroul permanent al Senatului

623. / 18.12.2023

Domnule președinte,

În conformitate cu prevederile art. 111 alin. (1) din Constituție și în temeiul art. 25 lit. (b) din Ordonanța de urgență a Guvernului nr. 57/2019 privind Codul Administrativ, Guvernul României formulează următorul:

PUNCT DE VEDERE

referitor la *propunerea legislativă pentru modificarea art.83 din Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, inițiată de domnul deputat neafiliat Alexandru Kocsis-Cristea împreună cu un grup de parlamentari neafiliați (**Bp.572/2023**).

I. Principalele reglementări

Inițiativa legislativă are ca obiect de reglementare modificarea *Legii învățământului preuniversitar nr. 198/2023, cu modificările ulterioare*, propunându-se, în principal:

- excluderea serviciilor publice de transport metropolitan din categoria serviciilor la care elevii au gratuitate;
- acordarea gratuității la serviciilor publice de transport pe perioada „*anului calendaristic*” în loc de perioada „*anului școlar*”, astfel cum e prevăzut în prezent;
- stabilirea modului de finanțare a gratuității, respectiv cel județean din bugetele județene, iar cel feroviar și cel naval de la bugetul de stat prin Ministerul Transporturilor și Infrastructurii;
- abrogarea prevederilor art. 83 alin. (4) din lege¹;

¹ (4) Prin derogare de la prevederile Legii serviciilor publice de transport persoane în unitățile administrativ-teritoriale nr. 92/2007, cu modificările și completările ulterioare, Autoritatea Națională de Reglementare pentru Serviciile Comunitare de Utilități Publice, denumită în

- eliminarea obligației operatorilor de transport care nu au acces la sistemul informatic al Ministerului Educației de a instala cititoare de card la punctele de vânzare sau în mijloacele de transport public;

- acordarea, elevilor care nu sunt școlarizați în satul, comuna, orașul sau municipiul de domiciliu și nu beneficiază de existența serviciilor de transport public, a unei suplimentări a bursei sociale, cuantumul acesteia urmând a se stabili anual, prin hotărâre a consiliului județean, în funcție de distanța dintre unitatea de învățământ și domiciliu;

- abrogarea prevederilor art. 83 alin. (12) și (20) din lege²;

- abrogarea prevederilor art. 248 alin. (20) din lege³.

II. Observații

Considerații generale

Având în vedere recenta intrare în vigoare a *Legii învățământului preuniversitar nr.198/2023* (la data de 03.09.2023), precum și amplul proces consultativ, decizional și legislativ care a condus la adoptarea noilor reglementări în materie, apreciem că demersul normativ preconizat nu este fundamentat și oportun.

Aceasta mai ales în condițiile în care, după cum este cunoscut, prin *Hotărârea Guvernului nr. 810/2023 pentru aprobarea normelor metodologice privind acordarea facilităților de transport pentru elevi*, emisă în temeiul art. 83 alin. (1) din *Legea nr. 198/2023*⁴, au fost deja

---

continuare ANRSC, în calitate de autoritate de reglementare competentă pentru serviciile publice, elaborează normele-cadru privind stabilirea, ajustarea și modificarea tarifelor serviciilor publice de transport local și județean, inclusiv în vederea asigurării gratuității prevăzute la alin. (1).

² (12) Sumele alocate pentru acoperirea dreptului la transport al elevului sunt neimpozabile și nu sunt luate în considerare la calculul venitului mediu net lunar pe membru de familie, necesar pentru obținerea oricărei burse cu caracter social, precum și pentru alte beneficii sociale.

(20) Sumele decontate în contul acordării facilităților de transport prevăzute la alin. (1) nu pot depăși sumele care corespund efectului financiar net echivalent cu totalitatea efectelor, pozitive sau negative, ale conformării cu obligația asigurării facilităților de transport asupra costurilor și veniturilor operatorului de transport, în conformitate cu prevederile Regulamentului (CE) nr. 1.370/2007 al Parlamentului European și al Consiliului din 23 octombrie 2007 privind serviciile publice de transport feroviar și rutier de călători și de abrogare a Regulamentelor (CEE) nr. 1.191/69 și nr. 1.107/70 ale Consiliului.

³ (20) Prevederile art. 83 privind transportul elevilor se aplică începând cu anul școlar 2025-2026, cu excepția alin. (1)-(3), (5), (6) și (8). Prin excepție de la art. 250 alin. (1) lit. a), până la intrarea în vigoare a prevederilor art. 83 sunt aplicabile dispozițiile prevăzute la art. 84, 104 și 111 referitoare la transportul elevilor din *Legea nr. 1/2011*, cu modificările și completările ulterioare.

⁴ ART. 83

(1) Elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat, inclusiv cei înmatriculați în cadrul unităților de învățământ preuniversitar înscrise în Registrul special al unităților de învățământ preuniversitar care funcționează după un curriculum străin, prevăzut la art. 117 alin. (10) lit. r) pct. (iv), beneficiază de gratuitate, în condițiile legii, la serviciile publice de transport public local, inclusiv metropolitan și județean, rutier, naval, cu metroul, precum și feroviar la toate categoriile de trenuri, clasa a II-a, pe tot parcursul anului școlar, în scopul asigurării dreptului la educație, în conformitate cu prevederile unei hotărâri de Guvern inițiate de Ministerul Educației și Ministerul

aprobate normele metodologice privind acordarea gratuității la transportul public local și metropolitan rutier, transportul public rutier județean și interjudețean.

Raportat la aceste elemente, modificările preconizate sunt de natură să genereze o nedorită instabilitate legislativă, aspect care se poate răsfrânge negativ asupra autorităților implicate, asupra operatorilor economici și, indirect, chiar asupra beneficiarilor normei juridice, respectiv elevii.

De asemenea, semnalăm că soluțiile preconizate puteau fi formulate ca amendamente în cadrul dezbaterilor parlamentare, iar în măsura în care au fost depuse amendamente, însă acestea nu au obținut voturile necesare pentru a fi admise, nu se justifică repunerea lor în „circuitul” parlamentar.

Considerații punctuale

1. La pct.1 al art. unic din inițiativa legislativă, referitor la modificarea alin. (1) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, potrivit căruia elevii din învățământul preuniversitar acreditat/autorizat ar urma să beneficieze de gratuitate la serviciile publice de transport public „pe tot parcursul anului calendaristic”, considerăm că această modificare nu se justifică, având în vedere scopul declarat al acestei facilități, respectiv „asigurarea dreptului la educație”, fapt pentru care apreciem oportună menținerea actualei prevederi, respectiv „pe tot parcursul anului școlar”.

Totodată, prin modificarea propusă se creează confuzie pentru operatorii de transport verifică legalitatea călătoriei din următoarele considerente:

- anul școlar începe, de regulă, la de 1 septembrie și se termină la data de 30 august a anului următor și se stabilește anual prin ordin al ministrului educației;
- anul școlar conține atât perioada cursurilor, cât și perioada vacanțelor școlare;

- anul calendaristic începe la 1 ianuarie și se sfârșește la 31 decembrie;
- prin folosirea sintagmei „în cursul anului calendaristic” se înțelege că elevii din anii terminali vor putea călători până la sfârșitul anului (31 decembrie) după ce s-a finalizat anul școlar;
- reducerile la transport se acordă pe baza carnetului de elev pe care este aplicată viza anului școlar.

2. Referitor la pct.1 al art.unic din inițiativa legislativă prin care se propune modificarea lit.b) a alin. (2) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, precizăm că nu s-a stabilit căror categorii de elevi le sunt aplicabile propunerile respective (tuturor elevilor din cadrul județului sau doar celor care sunt școlarizați în altă localitate decât cea de domiciliu), modalitatea concretă de acordare a gratuității respective și nici instituția care fundamentează sumele defalcate din unele venituri ale bugetului de stat ce urmează a fi aprobate cu această destinație prin legea bugetară anuală.

Astfel, în lipsa unor prevederi clare nu este posibilă aplicarea măsurilor propuse.

Totodată, prin modificarea lit.c) a alin. (2) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023* sunt eliminate complet prevederile referitoare la decontarea cheltuielilor de transport între localitatea în care studiază și localitatea de domiciliu pentru elevii care sunt cazați la internat sau în gazdă în localitatea unde studiază.

Precizăm că în aplicarea prevederilor alin. (1) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, a fost adoptată *Hotărârea Guvernului nr.810/2023*, care stabilește modalitatea concretă de acordare a facilităților de transport intern feroviar, cu metroul și naval pentru elevi, precum și acordarea gratuității la transportul public local și metropolitan rutier, transportul public rutier județean și interjudețean pentru elevi.

În contextul celor semnalate, precizăm că nu suntem de acord cu modificările lit.b) și lit.c) ale alin.(2) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023* și apreciem oportună menținerea actualelor prevederi⁵.

---

⁵ ART. 83

(2) Finanțarea gratuității prevăzute la alin. (1):

3. La pct.5 din inițiativa legislativă, referitor la modificarea alin.(8) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, privind suplimentarea bursei sociale în situația în care elevii nu sunt școlarizați în localitatea de domiciliu și nu beneficiază de existența serviciilor de transport public, precizăm că, potrivit prevederilor alin. (5) al art. 108 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, «*Bursa socială reprezintă o formă de sprijin a elevilor din medii dezavantajate socioeconomic sau din grupuri vulnerabile sau cu situații medicale speciale, prevăzute în metodologia-cadru, în vederea susținerii participării la activitățile didactice și a prevenirii abandonului școlar. Prin excepție de la prevederile alin. (1) al art. 108 din Legea învățământului preuniversitar, cu modificările ulterioare, se acordă burse sociale și elevilor minori, respectiv elevilor în risc de excluziune socială, neangajați pe piața muncii și înscriși în formele de învățământ cu frecvență redusă sau în programele educaționale de tip „A doua șansă”».*

Potrivit prevederilor alin. (8) al art.108 din *Legea învățământului preuniversitar*, „*Bursele sociale se acordă în baza unor condiții privind venitul mediu net pe membru de familie, supus impozitului pe venit, conform metodologiei-cadru prevăzute la alin. (1)”.*

Având în vedere aspectele menționate, precizăm că bursele sociale nu se acordă tuturor elevilor, ci doar unor anumitor categorii de elevi, motiv pentru care apreciem oportună menținerea prevederilor actuale ale alin. (8) și, implicit, ale alin.(10) ale art. 83 din *Legea nr.198/2023*⁶.

---

b) pentru transportul public rutier județean și interjudețean se asigură elevilor care sunt școlarizați în altă localitate decât cea de domiciliu pentru cheltuielile de transport dus-întors, în funcție de distanța dintre localitatea de domiciliu și localitatea în care sunt școlarizați, pe durata cursurilor școlare, de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației, prin DJIP/DMBIP, către operatorii de transport public, în conformitate cu hotărârea Guvernului prevăzută la alin. (1);

c) elevilor care sunt cazați la internat sau în gazdă în localitatea unde studiază li se asigură decontarea cheltuielilor de transport între localitatea în care studiază și localitatea de domiciliu, astfel:

(i) contravaloarea a 4 călătorii dus-întors/lună, din bugetul Ministerului Educației, prin unitățile de învățământ unde sunt școlarizați. Decontarea se face pe baza documentelor de transport;

(ii) contravaloarea unei călătorii dus-întors efectuate în perioada fiecărei sărbători legale, din bugetul Ministerului Educației, prin unitățile de învățământ unde sunt școlarizați. Decontarea se face pe baza documentelor de transport.

⁶ (8) În cazul în care elevii nu sunt școlarizați în satul, comuna, orașul sau municipiul de domiciliu și nu beneficiază de existența serviciilor de transport public, aceștia beneficiază, pe durata cursurilor școlare, de o sumă forfetară lunară al cărei cuantum se stabilește anual, cu avizul conform al ANRSC, prin hotărâre a consiliului județean, în funcție de distanța dintre unitatea de învățământ și domiciliu. În toate cazurile, DJIP/DMBIP realizează analize semestriale cu privire la aceste situații și le prezintă Ministerului Educației și autorităților locale competente în vederea extinderii serviciilor publice de transport de persoane. (...)

(10) Finanțarea facilităților prevăzute la alin. (8) se face de la bugetul de stat, prin bugetul Ministerului Educației.

Referitor la modificarea alin.(10) al art.83 din *Legea învățământului preuniversitar nr.198/2023*, potrivit căreia finanțarea contravalorii suplimentării bursei sociale să se asigure de la „*bugetul județean*”, menționez că nu se precizează și mecanismul privind acordarea acesteia, iar, potrivit prevederilor alin. (5) al art. 14 din *Legea nr.273/2006 privind finanțele publice locale, cu modificările și completările ulterioare*, după aprobarea bugetelor locale pot fi aprobate acte normative cu implicații asupra acestora, dar numai cu precizarea surselor de acoperire a diminuării veniturilor sau a majorării cheltuielilor bugetare aferente exercițiului bugetar pentru care s-au aprobat bugetele locale respective.

4. În ceea ce privește pct. 7 din inițiativa legislativă referitor la abrogarea normelor art. 248 alin. (20) din *Legea nr.198/2023*⁷ prin care se fac derogări de la intrarea în vigoare a prevederilor referitoare la transportul elevilor, respectiv începând cu anul școlar 2025-2026, apreciem că acest demers este inutil în condițiile în care, potrivit prevederilor art. 10 alin. (2) „*orice modificare sau completare a prezentei legi intră în vigoare începând cu prima zi a anului școlar următor celui în care a fost adoptată prin lege, cu excepția stării de alertă, urgență sau asediu*”.

Totodată, deși în titlul inițiativei legislative se face referire exclusiv la modificarea art. 83 din *Legea nr. 198/2023*, la pct. 7 se preconizează și abrogarea alin. (20) al art. 248 din același act normativ, fiind nesocotite, astfel, exigențele de tehnică legislativă prevăzute de *Legea nr. 24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative, republicată, cu modificările și completările ulterioare*.

---

⁷ ART. 248

(...) (20) Prevederile art. 83 privind transportul elevilor se aplică începând cu anul școlar 2025-2026, cu excepția alin. (1)-(3), (5), (6) și (8). Prin excepție de la art. 250 alin. (1) lit. a), până la intrarea în vigoare a prevederilor art. 83 sunt aplicabile dispozițiile prevăzute la art. 84, 104 și 111 referitoare la transportul elevilor din *Legea nr. 1/2011, cu modificările și completările ulterioare*.

III. Punctul de vedere al Guvernului

Având în vedere considerentele menționate, **Guvernul nu susține adoptarea acestei inițiative legislative.**

Cu stimă,

Ion-Măricea CIOLACU
PRIM-MINISTRU

Domnului senator Nicolae-Ionel CIUCĂ
Președintele Senatului